MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NÚCEM
NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH MERANÍ VZDELÁVANIA

Meno:

Priezvisko:

TESTOVÁ FORMA

A

Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry

Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ

T9-2016

KONTROLNÉ ČÍSLO

1800

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry. Test obsahuje ukážky a 20 testových úloh. Svoje odpovede si vyznačte priamo do testu, následne ich prepíšte do odpoveďového hárka. Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom. Hodnotené budú len odpovede správne zapísané v odpoveďovom hárku.
Každú ukážku a úlohu si pozorne prečítajte. Na vypracovanie testu máte určený čas 50 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

© NÚCEM, Bratislava 2016

Ukážka 1

V našej dolinôčke

V našej dedinôčke
tak dobre je bývať:
v záhradke pod lipou
tak sladko je snívať.

Naša chalupôčka:
štyri nízke steny,
prebýva v nej so mnou
mier nepokalený[1].

V mojej záhradôčke
kvitnú kvietky-krásky,
pri nich popieva mi
slávik piesne lásky.

A keď ma niekedy
navštívi žiaľ horký,
vždy mu je príčina
šuhaj černooký.

Dolinôčka moja,
vŕšky Javoriny,
nedala by som vás
za luhy[2] cudziny.

Slovník
[1] *nepokalený, -á, -é – neskalený, ničím ne(na)rušený, naozajstný, čistý*
[2] *luh – vlhký listnatý nížinný les*

Zdroj
PODJAVORINSKÁ, Ľ., In. BERNÁTHOVÁ, A. a kol.: *Čítanka zo slovenskej literatúry pre 8. ročník základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským*. Bratislava : Poľana, 2003, s. 76 – 77.

K ukážke 1 sa vzťahujú úlohy 01 – 05.

Text ukážky je

01

A lyrický.

B epický.

C prozaický.

D dramatický.

© NÚCEM, Bratislava 2016

02

Autorka v básni

A opisuje svoj žiaľ, pretože v mladosti musela opustiť svoje rodisko.

B opisuje svoju rodnú dedinu, ktorú nesmierne miluje.

C vyjadruje svoje pocity po návrate domov z cudziny.

D vyjadruje svoje obavy z neohlásenej návštevy neznámeho muža.

03

Aký umelecký jazykový prostriedok predstavuje slovo *dolinôčka*?

A personifikáciu

B prirovnanie

C zdrobneninu

D metaforu

04

Aký rým je v poslednej strofe ukážky?

A združený

B striedavý

C prerývaný

D obkročný

05

Akým básnickým obrazom je podčiarknuté slovo v slovnom spojení *žiaľ* <u>*horký*</u>?

A prirovnanie

B básnický prívlastok

C zosobnenie

D zdrobnené slovo

Ukážka 2

Kupovanie času

Xénia vošla do lekárne a poprosila lekárnika:
„Ujo, prosím si liter času.“
„A kde si ty, maličká, videla, že čas sa predáva na litre?“
„Dobre, tak mi dajte kilogram času.“
„Čas sa nemeria ani na kilogramy.“
„Tak mi dajte dve škatuľky času, práškový čas alebo čas v tabletkách.“
„Ty si veru smiešne dievčatko, čas sa meria na hodiny, dni, roky alebo storočia.“
„V poriadku, tak mi dajte jedno storočie času alebo niečo lepšie.“
„Načo ti bude toľko času?“
„Proti tvrdohlavosti.“
„Ja ti vôbec nerozumiem.“
„Tak mi dajte niekoho, kto tomu rozumie!“
„Možno ťa pochopím, ak mi to vysvetlíš.“
„Ocko hovorí, že som tvrdohlavá a že je to choroba, ktorú môže vyliečiť iba čas.“

Zdroj
BALOG, Z.: *Často si vymýšľam...* , Bratislava : vydavateľstvo Perfekt, 2013. s. 75. ISBN 978-80-8046-613-8.

K ukážke 2 sa vzťahujú úlohy 06 – 10.

06

Xénia išla do lekárne, lebo

A sa už dávno necítila dobre.

B ju tam ocko poslal po práškový čas.

C si chcela niečo kúpiť proti tvrdohlavosti.

D potrebovala zohnať tabletky proti bolesti.

07

Lekárnik bol

A smiešny a nápomocný.

B tvrdohlavý a múdry.

C trpezlivý a zvedavý.

D nervózny a prísny.

© NÚCEM, Bratislava 2016

08

Tvrdohlavý človek

A má hlavu z kameňa.

B niečomu nerozumie.

C si buchol hlavu o stenu.

D vždy trvá na svojom.

09

Podčiarknutá veta v ukážke je

A záporná.

B rozkazovacia.

C kladná.

D opytovacia.

10

V ktorej možnosti je správne určený druh nasledujúceho súvetia?

Možno ťa pochopím, ak mi to vysvetlíš.

A priraďovacie súvetie zlučovacie

B podraďovacie súvetie s vedľajšou vetou predmetovou

C priraďovacie súvetie stupňovacie

D podraďovacie súvetie s vedľajšou vetou príslovkovou

Ukážka 3

Aj keď si tradičné čísla ako 158 na políciu, či 155 na záchranku pamätá snáď každý, sú aj iné tiesňové linky, ktoré môže používateľ mobilu potrebovať. Je preto dobré mať ich v pamäti telefónu a ak sa nerozpamätá, vyhľadá si ho. Pri kritických situáciách totiž platí, že treba konať rýchlo, a nie búchať sa po čele, keď už môže byť neskoro.

Na spoločnú tiesňovú linku 112 sa dovoláte aj v zahraničí, samozrejme, pôjde o tiesňovú linku danej krajiny a teda je dobré ovládať úradný jazyk krajiny, do ktorej cestujete. V mnohých prípadoch by mala stačiť angličtina.

Kto chodí na hory, určite by nemal zabudnúť na linku Horskej záchrannej služby, pričom najlepšie je mať v mobile číslo služby v danej oblasti.

Prehľad týchto čísel nájdete na webovom sídle www.hzs.sk.

Tiesňové linky	
Spoločná tiesňová linka	112
Polícia	158
Hasiči	150
Záchranka	155
Mestská polícia	159
Horská služba	159 18300
Linka záchrany	0850 111 313
Toxikologické informačné centrum	02 5477 4166
Letecká záchranná služba (Air Transport Europe)	18 155

Zdroj
http://www.kgbacikovia.websnadno.cz/tiesnove_linky__2_.pdf [upravené]

K ukážke 3 sa vzťahujú úlohy 11 – 15.

Z ukážky vyplýva, že

11

A nie je potrebné ovládať anglický jazyk.

B na spoločnú tiesňovú linku sa nedovoláte mimo územia Slovenska.

C tradičné telefónne čísla sa už nepoužívajú.

D telefónne čísla tiesňových liniek si môžete vyhľadať aj na internete.

© NÚCEM, Bratislava 2016

12 Ktorá informácia o telefónnych číslach sa nenachádza v ukážke?

A linka dôvery

B linka záchrany

C horská služba

D mestská polícia

13 V ktorej možnosti sú v správnom poradí vysvetlené významy nasledujúcich slov:

tradičná, kritická, linka, situácia?

A zaužívaná, rozhodujúca, spojenie, stav

B rozhodujúca, zaužívaná, spojenie, stav

C zaužívaná, rozhodujúca, stav, spojenie

D rozhodujúca, zaužívaná, stav, spojenie

14 V ktorej možnosti je správne uvedený pád slovných spojení

na políciu, na záchranku?

A datív

B akuzatív

C lokál

D genitív

15 V ktorej možnosti sú v správnom poradí vymenované telefónne čísla:

155, 150, 112, 159?

A záchranka, mestská polícia, spoločná tiesňová linka, hasiči

B hasiči, záchranka, mestská polícia, spoločná tiesňová linka

C záchranka, hasiči, spoločná tiesňová linka, mestská polícia

D hasiči, záchranka, spoločná tiesňová linka, mestská polícia

Úlohy 16 – 20

16 Ktorá možnosť platí pre tvar podstatného mena *šuhaj*?

A mužský rod, jednotné číslo, A, stroj

B ženský rod, jednotné číslo, N, dlaň

C mužský rod, jednotné číslo, N, chlap

D ženský rod, jednotné číslo, A, kosť

17 Akým spôsobom sú utvorené príslovky *sladko, dobre*?

A príponou z prídavných mien

B príponou z podstatných mien

C predponou z podstatných mien

D predponou z prídavných mien

18 V ktorej vete dochádza k spodobovaniu?

A Nechaj nám starkú.

B Aby mi dlho žila.

C A nič ju nevyruší.

D My spolu niečo máme.

19 V ktorej možnosti je správne napísaná číslovka?

A osemdesiatštiry

B šesťdesiaťpäť

C šesťstoštyridsaťsedem

D štyristodvadcaťjeden

20 Obyvateľské meno ženského rodu zo slova *Anglicko* má podobu

A angličtina.

B Angličanka.

C anglická.

D Angličania.

KONIEC TESTU

© NÚCEM, Bratislava 2016